

Το ακατάλυτον της Εκκλησίας - Του Μητροπολίτου Μάνης Χρυσοστόμου Γ΄

/ [Γνώμες](#)

Το ακατάλυτον της Εκκλησίας

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ΄

Είναι γεγονός ότι μία πικρία επικρατεί σέ πολλούς ανθρώπους. Καί τό πρόβλημα κάθε φορά καί σέ κάθε πνευματική κρίση είναι τό ζήτημα, πώς μπορούμε νά διαπλεύσουμε τό ταραγμένο πέλαγος τῶν καιρῶν. Πώς τόν παραπικρασμό θά τόν μεταβάλλουμε σέ ἀγαλλίαση. Πώς ἀντί νά γευόμαστε στυφά σταφύλια, θάχουμε τήν γλυκύτητα αὐτῶν.

*

Πράγματι, πολλοί χριστιανοί θλίβονται, χάνουν τό θάρρος τους, βυθίζονται σέ μιά

ήττοπάθεια, απογοητεύονται και απέλπίζονται. Βλέπουν τό κακό νά θριαμβεύει, ή άμαρτία νά προβάλλεται και νά νομιμοποιείται. Αισθάνονται, ότι ή Έκκλησία τίθεται στό περιθώριο, δέν τήν ύπολογίζουν, δέν τήν θέλουν νά έκφέρει γνώμη αλλά και πολύ περισσότερο διαπιστώνουν τήν άπαξίωση και άτίμωση αυτής. Έτσι μία ταραχή και μία άνησυχία έρχεται στό προσκήνιο σέ πολλές ψυχές.

*

Παρ' όλα όμως αυτά, όφείλουμε νά γνωρίζουμε, ότι ή γαλήνη τής ψυχής βασιλεύει στά άκύμαντα βάθη τής Έκκλησίας και τής αλήθειας της.

Η Έκκλησία ξέρει. Είναι δοκιμασμένη. Είναι περασμένη από τό θάνατο. Και διηνεκώς ζει. Γι' αυτό και έχει άλλο ήθος και άλλο κύρος. Κανείς δέν μπορεί νά τήν καταρρακώσει, νά τήν γκρεμίσει και νά τήν άκυρώσει. Και τοϋτο, γιατί φανερώνει πάντα τήν ζωή πού αναδύεται από τόν τάφο. Έχει μέσα της τήν Ανάσταση και άποτελεί σημείο έλπίδας «πάντων τών περάτων τής γής». Ίσως φαίνεται νά έχει έξωτερικά μία ήττα, μία άδυναμία. Όμως δέν είναι αυτό πού φαίνεται. Είναι αυτό πού δέν φαίνεται, γιατί κρύβει τήν καλή αλλοίωση τής ψυχής. Εκεί, στόν πνευματικό χώρο τής Έκκλησίας, στά Ίερά της Μυστήρια, στή λατρεία της, στήν δυναμική της, βρίσκεται ή πνευματική κατάπαυση. Εκεί, στό χώρο τής Έκκλησίας, άκοϋς τά λόγια: «Δεϋτε πρός με πάντες οί κοπιώντες και πεφορτισμένοι, κάγω αναπαύσω ύμᾱς» (Ματθ. 11,28). Είναι, στό τέλος ίσως, μετά από χρόνια, τό πνευματικό καταφύγιο για όλους, μά ιδιαίτερα για τούς άμαρτωλούς και τούς άδικους και συκοφάντες και ύβριστές και πονηρούς και έναντίους. Τήν Έκκλησία πού σήμερα δέν ύπολογίζεις, πού τήν χλευάζεις και τήν περιφρονείς και δέν τής δίδεις σημασία, αύριο θά τήν χρειαστείς, θά τήν αναζητήσεις, θά τήν παρακαλέσεις. Αυτό έχει δείξει, ή πνευματική ιστορία αίωνων, ή ιστορία τοϋ πόνου, ή ιστορία θλιβερών δοκιμασιών, ή ιστορία ψυχών. Και τοϋτο, έπειδή ή Έκκλησία έχει λόγο παρακλήσεως. Είναι ό «έπίγειος οϋρανός» πού κάθε ψυχή αναζητεί. Έτσι έρχεται πάντοτε κοντά ή Έκκλησία και δέν αφήνει κανένα πονεμένο ή άλλους «πνευματικώς λυμώπτοντας». Γεμίζει τήν ψυχή μέ παραμυθία, ειρήνη, χάρι, φώς, άγάπη, ζωή. Τό μόνο πού θέλει, είναι ή πραγμάτωση τοϋ θείου θελήματος, «έν σπουδῇ πάση και διαπύρῳ θερμη και έν μετανοίᾳ».

*

Και πρέπει ασφαλώς νά υπενθυμίσουμε ότι ή Έκκλησία δέν είναι ανθρώπινο ιδεολόγημα ή κατασκεύασμα. Η άρχή και ή προέλευσή της είναι θεία και ή ρίζα τής Έκκλησίας βρίσκεται στό Θεό. Είναι μυστήριο. Δέν είναι από τόν κόσμο αυτό. «Οϋκ έστιν έκ τοϋ κόσμου τούτου» (Ίω. 18,36). Ο Θεός τήν έφτιαξε. «Έπηξεν ό Κύριος και οϋκ άνθρωπος» (Έβρ. 8,2) θά γράψει ό Απόστολος τών Έθνών. Έχει

συνεπῶς αἰώνια ὑπαρξη. Ὅμως, αὐτό εἶναι τό συγκλονιστικό, ὅ,τι θέλησε ὁ Θεός καί ἀποκαλύφθηκε στούς ἀνθρώπους γιά τήν σωτηρία τους. Ἀποκαλύφθηκε ὡς «σῶμα Χριστοῦ», ἀφοῦ ὁ Χριστός ἦλθε στόν κόσμο, ἐνηνθρώπησε καί ἔτσι ἔχει θεανθρώπινο χαρακτήρα. Ἡ Ἐκκλησία κατόπιν τούτου ἔχει διπλή ὑπαρξη, τούτέστιν οὐράνια καί ἐπίγεια καί σκοπός της εἶναι ἡ ἀναγωγή τῶν πιστῶν μελῶν της στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεοκοινωνία. Ὅφείλουμε νά τό ὑπογραμμίσουμε καί πάλιν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεανθρώπινο καθίδρυμα. Ὁ Εὐαγγελισμός καί ἡ Γέννηση εἶναι τά τεκμήρια τῆς ἐνανθρώπησης. Ἡ Βάπτισις καί ἡ Μεταμόρφωσις, οἱ ἀποδείξεις τῆς θεότητος. Ἡ Σταύρωσις καί ἡ Ἀνάστασις, ἡ λύτρωσις τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν ἁμαρτία μέ τήν θυσία τοῦ Θεανθρώπου. Ἡ Ἀνάληψις καί ἡ Πεντηκοστή σύμβολα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὅλα αὐτά ἔχουν βαθύτατο νόημα πού ἐπεκτείνεται σέ κάθε ψυχή.

*

Ἡ Ἐκκλησία, λοιπόν, ἐπειδή ἀκριβῶς προέρχεται ἀπό τό Θεό εἶναι ἀκατάλυτος. Παραμένει ἀήττητος καί ἀσάλευτος. Ἀφοῦ ἔχει «Κεφαλή» τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τόν Χριστό, δέν εἶναι δυνατόν νά διαλυθεῖ. Ζωοποιός δέ ἀρχή καί δύναμις εἶναι τό Ἅγιον Πνεῦμα, τό ὁποῖο βρίσκεται σ' αὐτή. Ἡ Ἐκκλησία πράγματι εἶναι ἀκατανίκητη, Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική. Καί βέβαια θεία, ἀόρατη δύναμις εἶναι ἐκείνη πού βαστάζει τήν Ἐκκλησία, δηλαδή «θεία χάρις ταύτην γεωργεῖ, τήν Ἐκκλησία».

Ἀλλά ποῦ, ἄραγε, καταγράφεται αὐτό τό χαρακτηριστικό, τό ἀκατάλυτον τῆς Ἐκκλησίας; Πρῶτον, στή Π. Διαθήκη ὅπου διαβάζουμε τά λόγια, ὅτι ἡ Ἐκκλησία προβάλλεται μέ βασιλεία, ἡ ὁποία «οὐ διαφθαρήσεται» (Δανιήλ 7,14), ἀλλά «λεπτυνεῖ καί λικμήσει πάσας τάς βασιλείας καί αὐτή ἀναστήσεται εἰς τοὺς αἰῶνας» (Δανιήλ 2,44). Δηλ. ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ Ἐκκλησία θά συντρίψει, θά θρυμματίσει καί θά λιχνίσει ὅλες τίς βασιλεῖες τοῦ κόσμου τούτου καί θά ὑπάρχει στούς ἀτελεύτητους αἰῶνες. Προφητεύεται ἐδῶ τό ἀκατάλυτόν της.

Ἐπειτα στήν Κ. Διαθήκη ὑπάρχει ἡ μεγάλη διαβεβαίωσις τοῦ Χριστοῦ, ὅτι «πύλαι ἄδου οὐ κατισχύουσιν» (Ματθ. 16,18) τῆς Ἐκκλησίας Του, διότι Αὐτός παραμένει στήν Ἐκκλησία «πάσας τάς ἡμέρας μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28,20). Κακοί ἄνθρωποι καί ἀσεβεῖς καί ἄρνητές «οὐ δυνήσονται καταλῦσαι αὐτήν» (Πράξ. 5,39), γιατί εἶναι τεθεμελιωμένα ἐπὶ τοῦ ἀραγοῦς καί αἰωνίου «θεμελίου, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός» (Α' Κορ. 3,11). Καί μάλιστα στίς «Πράξεις τῶν Ἀποστόλων» βρίσκουμε τήν ἐπισημάνση ἀπό τόν νομοδιδάσκαλο Γαμαλιήλ ὅτι χρειάζεται πολύ προσοχή στά θεῖα πράγματα, γιατί ἐμφωλεύει ὁ κίνδυνος οἱ

πολέμιοι τῆς πίστεως νά καταστοῦν πραγματικά θεομάχοι (ὁπ. παρ.).

Ἐπειτα οἱ θεοφόροι ἅγιοι Πατέρες καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μέ τόν λόγο καί τήν γραφίδα τους μιλοῦν γιά τό ἀκατάλυτον τῆς Ἐκκλησίας. Πρῶτος, ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, τοῦ 2ου αἰῶνα, γράφει ὅτι «ὁ Κύριος πνέει τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀφθαρσίαν» (PG 5,657). Ὁ Μ. Ἀθανάσιος γράφει: «Ἔσται οὖν, ἡ Ἐκκλησία Χριστοῦ καταστράπτουσα καί φωτίζουσα τήν ὑπ' οὐρανόν καί μένουσα διηνεκῶς ὡς ὁ ἥλιος καί ἡ σελήνη» (PG 27,392). Ὅμως ἐκεῖνος ὁ ἱερός πατήρ, ὁ ὁποῖος κατ' ἐξοχήν ὑπογράμμισε καί ἐπανειλημμένως τήν ὑπαρξη καί σημασία τοῦ ἀκατάλυτου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ χρυσορρήμων Ἰωάννης. Γράφει: «...Τίποτε δέν εἶναι δυνατώτερον ἀπό τήν Ἐκκλησίαν, ἄνθρωπε... ἐάν ἔχῃς πόλεμον μέ ἓνα ἄνθρωπον, ἢ ἐνίκησες ἢ ἐνικήθης. Ἄλλ' ἐάν ἔχῃς πόλεμον μέ τήν Ἐκκλησίαν, εἶναι ἀδύνατον νά νικήσῃς. Ὁ Θεός ἐστερέωσε, ποῖος ἐπιχειρεῖ νά κλονίσῃ; Δέν γνωρίζεις τήν δύναμίν του; Ρίπτει ἓν βλέμμα ἐπάνω εἰς τήν γῆν καί τήν κάνει νά τρέμῃ· δίδει μίαν ἐντολήν, καί ἐκεῖνα, πού σείονται, στερεώνονται. Ἐάν τήν πόλιν, πού σείεται ἀπό τόν σεισμόν, ἐκράτησεν ὀρθίαν, πολύ περισσότερον δύναται νά κρατήσῃ ὀρθίαν τήν Ἐκκλησίαν. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἰσχυροτέρα τοῦ οὐρανοῦ... Ἐάν δέν πιστεύῃς εἰς τόν λόγον, νά πιστεύῃς εἰς τά πράγματα. Πόσοι τύραννοι ἠθέλησαν νά νικήσουν τήν Ἐκκλησίαν; Πόσα τηγάνια ἐχρησιμοποιήθησαν πρὸς τοῦτο; Πόσα καμίνια; Δόντια ἀγρίων θηρίων, ἀκονισμένα ξίφη; Καί παρ' ὅλα αὐτά δέν ἐνίκησαν. Ποῦ εἶναι ὅσοι ἐπολέμησαν τήν Ἐκκλησίαν; Δέν γίνεται πλέον λόγος περί αὐτῶν καί ἔχουν λησμονηθῇ. Ποῦ εἶναι δέ ἡ Ἐκκλησία; Λάμπει περισσότερον ἀπό τόν ἥλιον» (PG 52,428). Καί σ' ἄλλη ὁμιλία του λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἄς ἀκούουν οἱ εἰδωολάτραι, ἃς ἀκούουν οἱ Ἰουδαῖοι τά κατορθώματά μας καί τήν πρωτοκαθεδρίαν (τά πρωτεῖα) τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπό πόσους ἐπολεμήθη ἡ Ἐκκλησία, ἀλλά ποτέ δέν ἐνικήθη; Πόσοι τύραννοι; Πόσοι στρατηγοί; Πόσοι βασιλεῖς; Ὁ Αὐγουστος, ὁ Τιβέριος, ὁ Γάϊος, ὁ Κλαύδιος, ὁ Νέρων, ἄνθρωποι τιμώμενοι διὰ τήν μόρφωσίν των, δυνατοί τόσον πολύ (τήν) ἐπολέμησαν, ἐνῶ εὕρισκετο ἀκόμη εἰς τήν νεανικήν της ἡλικίαν, ἀλλά δέν τήν ἐξερρίζωσαν... Εἶναι εὐκολώτερον νά σβηστῇ ὁ ἥλιος παρά νά ἐξαφανισθῇ ἡ Ἐκκλησία» (PG 56,121). Καί ὁ τῆς Δογματικῆς θεολογίας πατήρ, ὁ ἱερός Δαμασκηνός, θά γράφει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀήττητος καί ἀπόρθητος καί ἀκλόνητος, ὡς ἔχουσα ἄχραντον νυμφίον καί φύλακα ἐαυτῆς Αὐτόν τόν Χριστόν (PG 96,556).

*

Ἀσφαλῶς καί θά ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει ἡ κίβδηλη, ἐπίπλαστη, εἰκονική καί πρόσκαιρη δόξα. Θά ὑπάρχει ἡ ἀλαζονεία σέ πολλούς τομεῖς, ἡ βλασφημία τοῦ Θεοῦ, ἡ πονηρία τῶν καρδιῶν καί ἡ ἐπιτέλεση κακῶν πράξεων. Θά κυριαρχεῖ ἡ μισανθρωπία καί ἡ ζηλοφθονία. Ἀλλεπάλληλες θά εἶναι οἱ δικαστικές διαμάχες. Θά

έρχονται στό προσκήνιο σκληροκάρδιοι καί κακοί ἄνθρωποι. Ἄνθρωποι σκοτισμένοι τόν νοῦν, πού ἐξαρθρώνουν τή βούληση καί διασπείρουν ἀγκάθια καί ζιζάνια στό χωράφι τῆς κοινωνίας. Αὐτές ὅμως ὅλες οἱ καταστάσεις δέν θά πρέπει νά μᾶς πτοοῦν καί ἀπογοητεύουν. Ὁ ἀγρός ἔχει καί τά ζιζάνια. Τό λέγει ἡ Παραβολή στό Εὐαγγέλιο (Ματθ. 13,24-30 καί 36-43). Ἀλλά καί ὁ ἀψευδής λόγος τοῦ Κυρίου διακηρύττει καί διαβεβαιώνει: «Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλά θαρσεῖτε, ἐγώ νενίκηκα τόν κόσμον» (Ἰω. 16,33).

Ὅφείλουμε, λοιπόν, νά γνωρίζουμε ὅτι «Θεός ἐστίν ὁ ἐνεργῶν τά πάντα ἐν πᾶσιν· ἐκάστῳ δέ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρός τό συμφέρον» (Α' Κορ. 12,6-7). Καί ἡ Ἀποκάλυψις θά μᾶς πεῖ τόν φοβερόν καταληκτήριο λόγο: «Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι καί ὁ ρυπαρός ρυπαρευθήτω ἔτι καί ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι καί ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ καί ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ ὡς τό ἔργον ἔσται αὐτοῦ» (Ἀποκ. 22,11-12).

*

Δέν μένει παρά ὡς λέγει Ἡσαΐας ὁ προφήτης: «Ζητήσατε τόν Κύριον καί ἐν τῷ εὐρίσκειν αὐτόν ἐπικαλέσασθε» (Ἠσ. 55,6). Δηλαδή ἀναζητήστε τόν Θεό καί ἐπικαλεστεῖτε τό ἔλεός Του. Καί ἀκόμη, «ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβής τās ὁδοὺς αὐτοῦ καί ἀνὴρ ἄνομος τās βουλὰς αὐτοῦ καί ἐπιστραφήτω ἐπὶ Κύριον καί ἐλεηθήσεται, ὅτι ἐπὶ πολύ ἀφήσει τās ἀμαρτίας ὑμῶν» (Ἠσ. 55,7). Δηλαδή, ἅς ἀφήσει πλέον ὁ ἀσεβής ἄνθρωπος τῖς ἀμαρτωλές συμπεριφορές του καί ὁ παράνομος τὰ σχέδιά του καί ἅς ἐπιστρέψουν μετανοοῦντες στόν Κύριο. Θά βροῦν ἔτσι τό ἔλεός Του καί τήν συγχώρηση.

Ὑπάρχει πάντοτε ἡ δεύτερη σκέψη, ἡ ἐπανόρθωση, ἡ μετάνοια. Καί αὐτή ἡ τελευταία πράξη δέν εἶναι ἥττα, εἶναι νίκη. Ἡ Ἐκκλησία ἀσφαλῶς καί περιμένει. Ἔχει μαζί της τήν πείρα αἰώνων. Ἴσως, τότε, πού θᾶναι μονάρχος του, ὁ ἀσεβής καί ἄδικος ἄνθρωπος, τότε, πρό τοῦ ἐπίγειου τέλους του, αὐτός μόνος καί ἡ ψυχὴ του, νά μπορέσει νά ψελλίσει μία λέξη: «Μετανοῶ»! Καί ὁ Θεός ἀκούει. Καί αὐτό εἶναι λύτρωση.